

Dítě a jeho prostředí

Ateliér malířství 1 Fakulty výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně
Brno 2009

Hlavní roli v obrazech Marka Urbanovského hraje lidská figura. Není divu, když sám autor má k figuře specifický vztah. Dříve se věnoval vodnímu sportu na vrcholové úrovni, a tento vztah k lidské postavě je ještě navíc umocněn autorovým povoláním restaurátora starých obrazů a nástěnných maleb, maleb, ve kterých drtivě převládají postavy.

Proto mě tolik nepřekvapuje, že tento specifický vztah k lidskému tělu se projevuje i v diplomových pracích autora.

Marek Urbanovský se rozhodl, že své až dramaticky pojednané, figurální kompozice zasadí do pop-artistického kontextu a svou fascinaci ze skrumáží freskových těl svatých i nesvatých tak přesune blíže do současného světa.

Proto své propracované realistické postavy záměrně konfrontuje se symboly současného konzumního života.

Mobilní telefon, krabice s hamburgerem, čistící prostředek, zdravý jogurt a další „nezbytné“ věci, potřebné k životu, úmyslně autor maluje barevně výrazněji, aby působily nepřehlédnutelně a až varovně. Jako věci, které neustále vyskakují z reklamních šotů. I celkové zabarvení postav nám může připomínat namodralé světlo linoucí se z hypnotizující obrazovky televize či pc monitoru. Určitá neodbytná naléhavost až vlezlost je jakoby zdůrazněna často objevujícími se rucemi v gestech tíhnoucích ke slastem konzumu místo k úpěnlivým prosbám ke svatým a stvořitelům. Takže se tu odehrává nikoliv boj svatých o pozornost návštěvníka chrámu, ale reklamní boj o nositele nadité peněženky nebo dětské mysli.

Autor mě informoval, že tématem jeho teoretické práce je „Dítě a jeho prostředí“. Dítě je tedy dalším motivem všech tří obrazů a jakýmsi vychýleným centrem, ke kterému jsou soustředěny nitky barevných kompozic. Marek Urbanovský se tak ve svých obrazech vyrovnává ještě s rolí otce.

Autor ve svých obrazech řeší vliv okolního světa a hlavně mediálního světa na vnímání dětské mysli. Pochopitelně se spíše jedná o autorovu vizuální představu o tom, co dítě asi tak nejvíc vnímá. Jakým způsobem dítě vnímá okolní vizuální svět? To si můžeme pouze domýšlet nejspíš i na základě trucovitých prosb nutících dospělého ke koupi kdejaké zbytečnosti.

Celkově se autor snaží své kompozice s natěsnaným množstvím lidských postav barokně malířsky dramatizovat a zároveň záměrně vyvažovat tento neklid velkými čistými plochami s postavou dítěte.

Autorovi by se dalo vytknout, že se neodvážil tento rozdíl pojednat ještě více kontrastněji. A že se až zbytečně snaží promalovávat, převážně drobným štětcem, prakticky všechny postavy v popředí.

Pokusy o kontrastní prvky, jako je mobilní telefon nebo krabice s hamburgerem, malované stále dost opatrným rukopisem, zůstávají na půli cesty.

I když i tyto pokusy přinášejí do maleb přece jen sympatická oživení.

Ostatně když tyto malby porovnáme s dřívějšími obrazy, musím vidět vskutku výraznější posun. V dřívějších obrazech byl autor v zajetí, sice dobře promalované, ale konec konců, v zajetí nevýrazné realistické malbě, která se stává často pastí pro malíře lpící na „pocitivé“ práci se štětcem.

Záměrné ponechávání spodních barevných vrstev, které je samozřejmě inspirované staromistrovskými postupy při používání barevných podkladů, dodávají obrazům nakonec na svěžesti.

Z těchto důvodů si myslím, že Marku Urbanovskému magisterské studium určitě výrazně prospělo.

Ještě bych se chtěl zmínit o inspiračních zdrojích, se kterými autor „pracuje“.

Mám tu jména jako František Ronovský, Bedřich Budil nebo třeba Eric Fischl.

Pokud jde o Bedřicha Budila, tam by si měl M.U. dát spíš velký pozor, neboť tvorba tohoto umělce závaní kýčovitostí.

U zbývajících autorů je příbuznost s jejich obrazy příliš vzdálená, ale určitě by nebylo špatné, kdyby se Marek Urbanovský s těmito malíři pokusil vyrovnat a posunout tak svůj malířský rukopis daleko radikálněji k uvolněnějšímu přednesu.

MgA. Lukáš Orlita

DOPORUČUJI DIPLOMOVOU PRAČI K OBHAJOBĚ A
NAVRHUJI KLASIFIKACI A-B.